

Карпатська Україна (1938-1939)

Підготувала
учениця 11 – Б класу
Шишлівської ЗОШ-I-III ст.
Плавайко Катерина

Карпатська Україна (до 26 жовтня 1938 Підкарпатська Русь) — автономна республіка у складі Чехо-Словаччини в 1938–1939, Українська незалежна держава на Закарпатті в березні 1939.

Назва неофіційно вживалася і до 1938 року для означення території теперішнього Закарпаття.

У складі Чехословащини

БАТЬКУ Й

МАМО!

Нехочемо жити рабами та слугами чужих, хочемо на своїй землі бути самі своїми панами!

Батьку не вір тим, що за кусок сала і 30 сріберників хочуть щоб Ти продав нас і поробив з нас яничар!

Ми, діти Карпатської України хочемо виростати на свободній українській землі!

Після розпаду Австро-Угорської імперії закарпатські українці активно виступали за об'єднання Карпатської України з іншими українськими землями. 21 січня 1919 року на Народних Зборах («Соборі Русинів») у Хусті, де зібралося більше 400 депутатів з усього Закарпаття, було проголошено злуку Карпатської України з Українською Народною Республікою. Однак несприятлива міжнародна ситуація і критичне становище Директорії УНР внаслідок агресії більшовицької Росії, не дозволили здійснити надії закарпатських українців на возз'єднання в єдиній Українській державі.

На основі рішень Сен-Жерменського мирного договору 1919 р. і Тріанонського мирного договору 1920 р. Карпатська Україна увійшла до складу Чехо-Словаччини на правах автономії. Проте реальний автономний статус Карпатської України, передбачений договорами, так і не був забезпечений чехословацьким урядом. У 1920-30-х рр. українська громадськість і політичні партії на Закарпатті активно виступали за надання Карпатській Україні автономії, створення Української національної держави і возз'єднання у Соборній незалежній українській державі. Для цього регулярно проводилися народовецькі з'їзди.

Схема 12. Українські землі на початку 1920-х років

Питання й завдання до схеми

1. Згадайте події, під час яких українські землі увійшли до складу СРСР, Польщі, Румунії, Чехословаччини.
2. Яким був статус українських земель?
3. У якій країні були найбільш сприятливі умови для розвитку українських земель?

Запровадження

**„
автономії**

Після Мюнхенського договору чотирьох держав (30 вересня 1938 року) складне міжнародне становище Чехо-Словаччини і всезростаюча боротьба українського населення за політичні права примусили чехословацький уряд погодитися надати Карпатській Україні статус автономної республіки. 8 жовтня 1938 р. було утворено перший автономний уряд на чолі з А. Бродієм (затверджений центральною владою 11 жовтня 1938 р.). 22 листопада 1938 р. празький парламент ухвалив конституційний закон про автономію Карпатської України, після чого Чехо-Словаччина перетворилася на федеративну державу чехів і українців.

ПРОЗРИТЕ, ЛЮДИ, ДЕНЬ НАСТАВ!

Карпатська Україна

НАРОДНИЙ ТИЖНЕВИК №11 - 6.03.91

Шановний читачу! Парла Тобого - пробий валуся органу Господства українців чехів "Прозріть на Горах Шановна і Закарпатського крайного Народного Руху України - газети "Карпатська Україна". Газета в ціл'як політично-освітньо-культурно-національно-просвітницького спрямування і єдиний національний орган української діаспори в Чехословаччині. Організація на змаганнях проросійсько-українських владних і національних заходів масової інформації в межах західної частини Чехословаччини. Організація на змаганнях проросійсько-українських владних і національних заходів масової інформації в межах західної частини Чехословаччини.

15 березня - свято незалежності Карпатської України. Слава її героям!

Львів, п'ятниця 10 лютого 1939 р.

українські вісник

UKRAJINSKI WISTY

ІСТОРИЧНИЙ ДЕНЬ

для населення Карпатської України

Наука не пішла в ліс...

Прев. Цешковці хочуть ризикнути Югославію

У болгарській "Лінійці" з'явилася стаття, в якій наголошено на тому, що українська наука не пішла в ліс, а залишилася в місті. Це означає, що українська наука не вийшла за межі міської науки, а залишилася в місті. Це означає, що українська наука не вийшла за межі міської науки, а залишилася в місті.

www.hai-nyzhnyk.in.ua

НОВИЙ ЧАС

Карпатська Україна
Союзна держава Чесько-Словацької Української Республіки

www.hai-nyzhnyk.in.ua

Переговори між англійцю і ген. Фрідліку

26 жовтня 1938 року А. Бродія, який намагався проводити проугорську політику, було усунуто з посади голови уряду і прем'єр-міністром Карпатської України обрано Августина Волошина. Рішенням Першого Віденського арбітражу 2 листопада 1938 р. значна частина Карпатської України (Ужгородський, Мукачевський і Севлюський повіти) з містами Ужгород, Мукачево і Берегово були приєднані до Угорщини. За цих умов столицю Карпатської України 10 листопада було перенесено до Хуста.

Для захисту державної незалежності і боротьби з угорськими та польськими терористичними формуваннями було створено збройні сили Карпатської України — Організацію Оборони «Карпатська Січ», велику допомогу в створенні якої надала Організація Українських Націоналістів. Проблема тероризму, як з боку поляків так і угорців, стала дуже важливою проблемою, навіть перекривалися кордони з Угорщиною та Польщею. Влада неоднаразово посиляла ноти протесту, але офіційні Варшава та Будапешт їх відверто ігнорували. Уряд А. Волошина активно здійснював заходи, спрямовані на розбудову української держави. Налагоджувалася робота промисловості, транспорту, торгівлі, українізувалась система

Проголошення незалежності

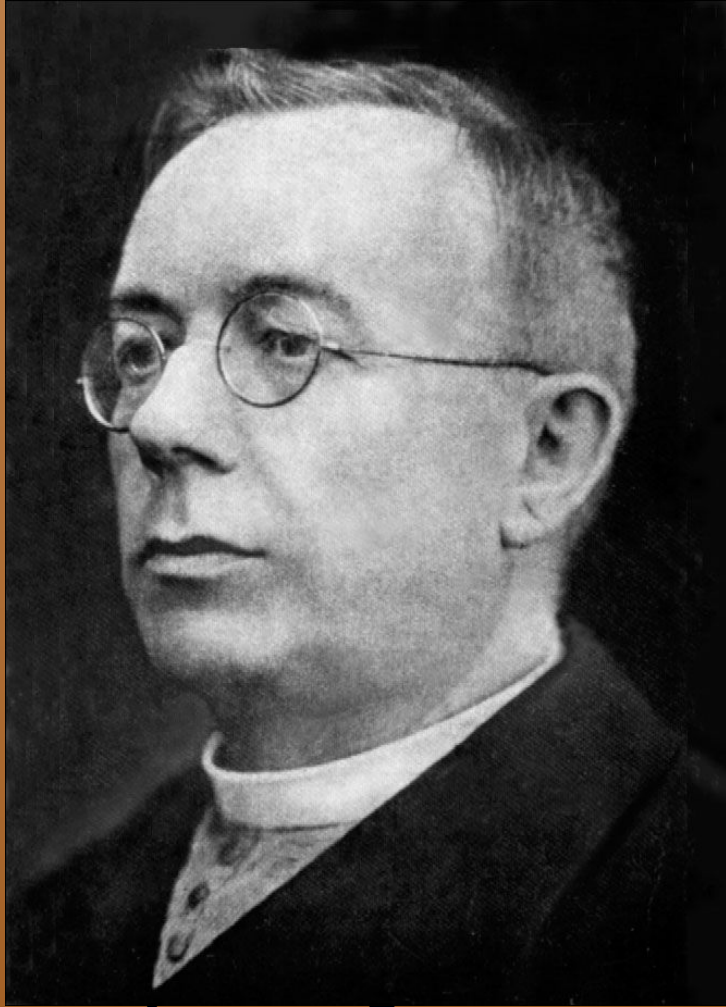

15 березня 1939 р. Сейм (голова А. Штефан) проголосив повну державну самостійність Карпатської України. Прийнята парламентом конституція Карпатської України (Конституційний закон ч.1), визначила назву держави (Карпатська Україна), державний устрій (президентська республіка), державну мову(українська).

Державним прапором та гімном республіки були визнані синьо-жовтий стяг і український національний гімн «Ще не вмерла Україна». Герб — червоний ведмідь на лівому срібному півполі й чотири сині та три золоті смуги у правому півполі та тризуб з хрестом на середньому зубі.

Президентом Карпатської України було обрано **Августина Волошина**, який призначив прем'єр-міністром нового уряду суверенної держави **Юліана Ревая**.

Августин Волошин

Юліан Ревай

**Головою Сойму обрано Августина Штефана,
заступниками Степана Росоху та Федіра
Ревая.**

Степан Росоха

Августин Штефан

Федір Ревай

Волошин після проголошення Незалежності відразу ж звернувся з телеграмою особисто до Адольфа Гітлера з проханням про визнання Карпатської України під охороною Рейху та недопущення її захоплення Угорщиною.

Волошин Авґустин:

«Від імені уряду Карпатської України прошу Вас прийняти до відома проголошення нашої самостійності під охороною Німецького Рейху. Прем'єр-міністр доктор Волошин. Хуст».

Але вранці німецький консул у Хусті порадив українцям «не чинити опір угорському вторгненню, бо німецький уряд у цій ситуації не може, на жаль, прийняти Карпатську Україну під протекторат».

Окупація Карпатської України

Міжнародне становище Карпатської України з кожним днем ускладнювалось. Угорщина, територіальні претензії котрої рішенням Віденського арбітражу були задоволені не повністю, безперервно здійснювала антиукраїнські дипломатичні демарші, направляла в Карпатську Україну провокаційні терористичні групи. Уряд Польщі також неодноразово порушував перед Берліном питання про передачу, крім анексованої поляками Тешинської області ЧСР, ще й північних районів Закарпаття. Польщу влаштовувало навіть повне підпорядкування його Угорщині. Тодішній режим Польщі ніяк не міг змиритися з існуванням поряд з Галичиною осередку української суверенності й також засилав сюди свої диверсійні групи для саботажу та здійснення терористичних актів.

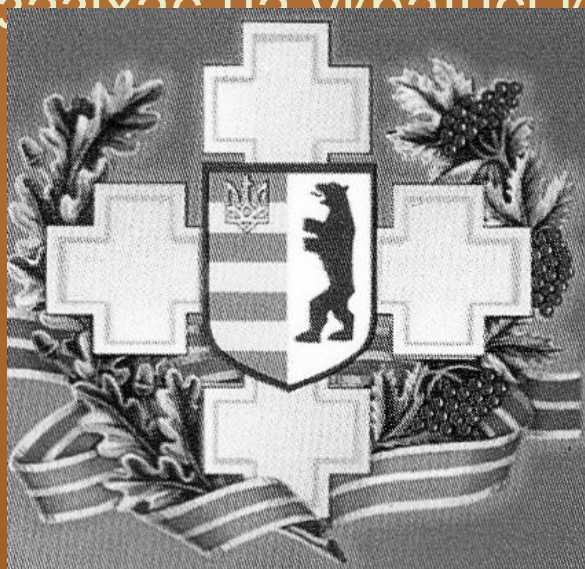

Гітлер намагався використати ситуацію в своїх цілях. Схиляючись до думки віддати все Закарпаття Угорщині, він робив це поступово, щоб іще більше прив'язати її до німецьких інтересів. І домігся свого, диктатор Угорщини М. Горті 24 лютого 1939 р. оголосив про приєднання до антикомінтернівського пакту.

У цих умовах Москва кваліфікувала наслідки Віденського арбітражу як порушення міжнародних норм. А поширювані пресою й дипломатами західних країн чутки про можливе використання закарпатської державності в цілях анексування інших українських земель розглядала як пропагандистські вига

Нарком іноземних справ СРСР М.Литвинов ще 19 грудня 1938 р. заявив: «Ми навіть не впевнені, що... Гітлер серйозно ставиться до української акції. Можливо, що маємо справу з дипломатичною диверсією». Гітлер, як засвідчили наступні події, не збирався відновлювати українську державність у будь-якій формі чи сприяти цьому. У січні 1939 р. Радянський Союз розірвав дипломатичні відносини з Угорщиною як з країною, що не має самостійної зовнішньої політики, рухається у фарватері фашистської Німеччини, розіграв на українській землі

В ніч з 13 на 14 березня 1939 р. (гортіська) хортистська Угорщина, за підтримкою гітлерівської Німеччини розпочала війну проти Карпатської України. Прем'єр А. Волошин віддав наказ видати резервну зброю Карпатській Січі. Після зіткнень із чеськими військами під командуванням генерала Прхали, що намагалися роззброїти карпатоукраїнські війська, Карпатська Січ взяла під контроль територію країни, хоча в цей час угорські війська вже захопили перші українські

- У кінці березня 1939 р. президент республіки Августин Волошин і частина уряду на чолі з прем'єром Ю. Реваєм виїхала через Румунію в еміграцію. Повноважні карпатоукраїнські представники залишили край через півтора місяці після початку прямої агресії Угорщини. До 30 квітня 1939 року в Хусті офіційно діяла Українська евакуаційна комісія на чолі з Володимиром Бірчаком.
- При захисті Карпатської України, за різними даними, загинуло від 2 до 6,5 тис. осіб.
- Недовгий період існування Карпатської України став однією з найяскравіших сторінок багатовікової боротьби карпатських українців за встановлення української державності.

Дякую за увагу